

Smärre meddelanden.

Björnupptåg i Oviksfjällen.¹

Under en vandring i Oviksfjällen sistlidne sommar (1913) kom jag den 26 juli till fjällbyn Tossåsen, hvarest nästföregående söndag (d. 13 juli) följande upptåg berättades hafva egt rum. Ett par, som det troddes, hemligt förlofvade lappska ungdomar, tillhörande Ovikens lappby, som med största delen af sina renhjordar uppehöll sig i Tossåsfjällen och hade sitt läger i Kroktjärnsvallen några km. väster om Tossåsen, utgjorde föremål för upptåget. Under förövändning att det skulle bli »lekstuga» i Tossåsen lockade man de nämnda ungdomarna ned till byn. Där omringades de plötsligt af en hop folk, äldre och yngre personer tillhörande den bofasta och den lappska allmogen, mer eller mindre fantastiskt utstyrda (karlar utklädda till kvinnor och tvärtom, tvänne björnjägare i full rustning, åtföljda af en såsom det uppgafs, till hund utklädd person), som skjutande och larmande angrepo dem, och ej lämnade dem i fred, förrän de lofvat att hålla ett kalas för det angripande följet. Jag sökte nu närmare utröna detaljerna vid nämnda upptåg och deras betydelse, men lyckades ej erhålla klart besked. Än uppgafs, att det unga paret var »björnarna», som skulle skjutas, andra däremot förnekade detta utan att kunna gifva någon annan förklaring o. s. v. Om andra liknande upptåg, som förekommit i öfre Härjedalen, kunde man ej heller gifva närmare besked.

Nästföljande morgon, söndagen d. 27 juli, begaf jag mig till lapplägrät vid Kroktjärnsvallen. Lapparna voro nu i färd med att flytta till ett annat läger, och jag hade ett afstånd af omkring 35 km. att under dagen tillryggalägga, hvadan det ej blef tillfälle till att närmare utfråga lapparna om upptåget i Tossåsen — skall man göra studier bland lapparna, måste man, som bekant, hafva godt om tid och ändlöst tålmod.

Ett par intelligenta lappar, med hvilka jag samtalade, förklarade, att upptåget i Tossåsen hörde till en urgammal allmogesed i Härjedalen, och trodde icke, att denna sed hade något sammanhang med lapparnas forna björnkult, af hvilken reminiscenser fortlevat in i senaste tid.

J. Stadling.

¹ Jfr Fataburen 1913 s. 1 f., s. 9 f. samt s. 113 f.